

8. Konklusioner fra den 4. Euro-middelhavsindustriministerkonference den 9.-10. april 2002

Nyt notat.

Resumé

Som led i det industrielle samarbejde under Barcelonaprocesen afholdes hvert andet år Euro-Middelhavsindustriministerkonferencer. Den 4. konference fandt sted i Malaga den 9.-10. april 2002 under det spanske formandskab.

I konklusionerne fra Ministerkonferencen understreges betydningen af Middelhavssamarbejdet og etableringen af et frihandelsområde i 2010 som væsentlige elementer i at fremme den økonomiske vækst og udvikling i regionen. Der peges på en række indsatsområder for det fremtidige samarbejde, herunder tilnærmelse af standarder og fremme af investeringer, innovation samt teknologisk udvikling i partnerlandene.

Sagen berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet og har ingen statsfinansielle konsekvenser.

Rådskonklusionerne forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (Industri og Energi) den 6.-7. juni 2002.

1. Baggrund og indhold

Barcelonaprocesen blev iværksat i november 1995. I Barcelona erklæringen sættes år 2010 som deadline for etablering af en euro-middelhavs-frihandelszone. Som led i det industrielle samarbejde under Barcelonaprocesen afholdes hvert andet år Euro-Middelhavsindustriministerkonferencer. Den 4. konference fandt sted i Malaga den 9.-10. april 2002 under det spanske formandskab.

Med henblik på at forberede konferencen havde Kommissionen udarbejdet et arbejdsdokument med titlen "Forberedelse af frihandelsområde i Middelhavsregionen – elementer i det industrielle samarbejde 2002-2006".

Kommissionens arbejdsdokument giver en kort status over udviklingen i samarbejdet fra 1996-2001 og peger på en række mulige fremtidige aktiviteter inden for fire indsatsområder. Indsatsområderne omfatter: Lovgivningsmæssige rammer og standarder, bedre rammevilkår for innovation og nye teknologier, styrkelse af den private sektors rolle samt styrkelse af overvågningen af frihandelsområdet.

EU udarbejdede på baggrund af Kommissionens arbejdsdokument et udkast til konklusioner, som med mindre ændringer blev vedtaget på Ministerkonferencen.

I konklusionerne understreges betydningen af Middelhavssamarbejdet og etableringen af et frihandelsområde i 2010 som væsentlige elementer i at fremme den økonomiske vækst og udvikling i regionen.

Der udtrykkes tilfredshed med igangsættelsen af de tre programmer for henholdsvis investeringsfremme, innovation, teknologi og kvalitet (Euro-Med ITQ-programmet) og Euro-Med marked. I konklusionerne foreslås, at programmerne på et passende tidspunkt evalueres, og at der kan udarbejdes forslag til forbedringer af interaktionen mellem de forskellige former for bistand fra EU.

Konklusionerne peger endvidere på nødvendigheden af at prioritere samarbejdet inden for følgende 5 områder:

- Implementering af Euro-Middelhavs Markedsmekanismen gennem identificering af områder, hvor harmonisering med EU's regler kan være særlig nyttig. Et hovedelement i den gradvise afvikling af ikke-toldmæssige handelshindringer vil være, at partnerlandene tilnærmer deres standarder og overensstemmelsessystemer til EU's. Kommissionen opfordres til at sørge for, at denne indsats får passende støtte. Endvidere skal yderligere skridt tages for at øge det tekniske samarbejde om udvikling af de relevante standardiseringsinstitutioner såsom akkrediteringsorganer, prøvningslaboratorier o.lign.
- Fremme af innovation og adgang til teknologier, hvor Euro-Med ITQ-programmet vil kunne bruges til at forbedre rammebetingelserne for innovation og anvendelse af ny teknologi i virksomhederne, herunder særligt SMV'er.
- Fremme af mulighederne for at tiltrække investeringer, særligt udenlandske. Økofinrådets beslutning den 14. marts 2002 om at etablere en forstærket Euromed investeringsfacilitet inden for rammerne af EIB nævnes som et effektivt bidrag til at udvikle investeringerne i Middelhavsregionen.
- Skabelse af gunstige rammebetingelser for små og mellemstore virksomheder. Her opfordres EU-Kommissionen og arbejdsgruppen for industrielt samarbejde til at fortsætte arbejdet med at forbedre erhvervs miljøet og udnytte de erfaringer, der er gjort på EU-plan.
- Styrkelse af den private sektors rolle i udviklingen af Middelhavsregionen.

I konklusionerne udtrykkes desuden tilfredshed med oprettelsen af et permanent dialogforum for den private sektor (UMCE).

Rådskonklusionerne forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (Industri og Energi) den 6.-7. juni 2002.

2. Europa-Parlamentets holdning

Konklusioner skal ikke forelægges Europa-Parlamentet.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Konklusionerne berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der alene er tale om konklusioner, der ikke har formel gyldighed for EU.

4. Gældende dansk ret

Sagen har ikke konsekvenser for gældende dansk ret.

5. Høring

Kommissionens arbejdsdokument og EU's udkast til konklusioner har været i høring i EF-Specialudvalget for industri- og regionalpolitisk samarbejde, hvor der ikke fremkom bemærkninger.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

9. G10 -rapport fra gruppen på højt niveau om medicinalindustrien

Resumé

Højniveau gruppen om Innovation og Forsyning af Medicin, også kaldet G10 Medicines Group, blev nedsat af kommissærerne Liikanen (Generaldirektoratet for Erhvervs politik) og Byrne (Generaldirektoratet for Sundhed og Forbrugerbeskyttelse) i foråret 2001. Formålet med gruppens arbejde var at afgive anbefalinger til Kommissionen om fremtidige policytiltag, som fremmer den europæiske medicinalindustri's innovations- og konkurrenceevne samtidig med, at det høje europæiske niveau for patientsikkerhed opretholdes.

Gruppen bestod af repræsentanter på højeste niveau fra nationale forvaltninger (sundheds- og erhvervsministre), medicinalvirksomheder og brancheorganisationer samt patientorganisationer. Der har ikke været dansk repræsentation i gruppen.

Gruppen afleverede rapporten 7. maj 2002 til Kommissionens formand, Romano Prodi.

Det blev besluttet på COREPERs møde 14. maj 2002 at sætte rapporten på dagsordenen til Rådsmødet. Det forventes, at Kommissionen orienterer mundtligt om rapporten. Rapporten har ikke tidligere været drøftet i Kommissionen eller Rådet. Medlemsstaterne har ikke været involveret i arbejdet.

Det indstilles, at Danmark tager rapporten til efterretning.

1. Baggrund og indhold

Højniveau gruppen om Innovation og Forsyning af Medicin, også kaldet G10 Medicines Group, blev nedsat af kommissærerne Liikanen (Generaldirektoratet for Erhvervs politik) og Byrne (generaldirektoratet for Sundhed og Forbrugerbeskyttelse) i foråret 2001.

Gruppen ledes af de to kommissærer og består herudover af repræsentanter på højeste niveau fra 5 nationale forvaltninger (sundheds- og erhvervsministre fra Tyskland, Frankrig, UK, Sverige og Portugal), industrien samt patientorganisationer. I alt 13 medlemmer deltager i G10 gruppen. Der er ikke dansk repræsentation i gruppen.

Tre møder blev afholdt undervejs. Efter mødet 27. september 2001 udsendte gruppen sine foreløbige konklusioner i offentlig høring via Internet.

Efter høringsperioden afleverede gruppen rapporten 7. maj 2002 til Kommissionens formand, Romano Prodi.

Gruppens kommissorium var at undersøge og rådgive om, hvordan en fremtidig koordinering af sundheds- og erhvervs politikkerne kan tilskynde innovation og konkurrenceevne samtidig med, at et højt sundheds- og sikkerhedsniveau opretholdes.

I rapporten anbefaler G10 etablering af et benchmark system til overvågning af udviklingen inden for tre områder:

1. Udbud af medicin til patienter
2. Myndighedsudøvelse (medlemsstater såvel som EU)
3. Lægemiddelindustriens innovations- og konkurrenceevne.

Til hver af disse områder knytter rapporten en række anbefalinger:

1. Udbud af medicin til patienter

Patienter bliver stadig mere kritiske brugere og ønsker som følge heraf bedre tilgængelighed til pålidelig information om lægemidler. Kommissionen bør definere en operationaliserbar skelnen mellem reklame og information om lægemidler. En liberalisering af gældende regler om markedsføring er derfor påkrævet. Til det formål bør der udvikles standarder for ordentlig og ansvarlig information.

Patienternes øgede bevidsthed om eget behandlingsbehov bør ligeledes føre til, at kriterierne for krav om receptpligt for lægemidler blødes op under fuld respekt for kravene om sundhed og sikkerhed.

Patientorganisationer spiller en vigtig rolle for kontrol med såvel industri som myndigheder. Derfor bør uafhængige, europæiske patientorganisationer støttes finansielt med EU-midler, ikke mindst for at undgå afhængighed af medfinansiering fra industrien.

Anvendelsen af Medicinsk Teknologi Vurdering skal fremmes for at sikre viden om produkternes relative kliniske og sundhedsøkonomiske effektivitet.

En række anbefalinger udtrykker behov for øget konkurrence på lægemiddelmarkedet under fuld respekt for brugernes sikkerhed og sundhed.

2. Myndighedsudøvelse/regulering

En række anbefalinger vedrører behov for trimning og optimering af den omfattende regulering af lægemiddelmarkedet, herunder koordineringen mellem medlemsstaterne og EU. Myndighedsudøvelsen bør være fleksibel, gennemsigtig og konsekvent.

Sagbehandlingsstider af markedsføringsansøgninger bør reduceres.

Procedurer for forhandlinger om prisfastsættelser for godkendte produkter bør effektiviseres for at reducere time-to-market perioden for virksomhederne og ventetiden for adgang til præparaterne for patienterne.

3. *Innovation*

Der bør tages initiativ til øget koordinering af europæisk forskning, både mellem EU's medlemsstater og mellem den private og offentlige indsats, og derved skabe et europæisk "center of excellence".

Udviklingen af den europæiske bioteknologistrategi skal prioriteres og støttes op om.

G10 gruppens samlede anbefalinger vedrører såvel områder under EU-regulering, som områder under national regulering.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om rapporten.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Nærheds- og proportionalitetsprincippet berøres ikke af anbefalingerne i rapporten. Der er alene tale om opfordringer til Kommissionen og medlemsstaterne.

4. Gældende dansk ret

Gældende dansk ret berøres ikke.

5. Høring

Der er ikke foretaget høring af rapporten. Rapporten er offentliggjort 7. maj 2002. COREPER besluttede at sætte rapporten på Rådsmødets dagsorden ved sit møde 14. maj 2002.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Rapporten har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Der er alene tale om opfordringer til Kommissionen og medlemsstaterne.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rapporten har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser. Der er alene tale om opfordringer til Kommissionen og medlemsstaterne.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

1. Forslag til Rådets Forordning om statsstøtte til kulindustrien KOM (2001)423

Revideret notat

Resumé

Baggrunden for forslaget er at grundlaget for den eksisterende kulstøtteordning udløber med EKSF-traktatens udløb den 24. juli 2002. Forslaget har hjemmel i artikel 87, stk. 3, litra e, og artikel 89 i TEF.

Kommissionen anfører at forslagets formål er at styrke energiforsyningssikkerheden i EU. En mindstekapacitet af kulproduktion vil bidrage til at sikre et fundament af indenlandske primære energikilder. Det kul der produceres i EU er ikke eller kan ikke forventes at blive konkurrencedygtig i forhold til import fra tredjelande. For at sikre kulindustriens levedygtighed finder Kommissionen det derfor nødvendigt at give medlemsstaterne mulighed for at yde statsstøtte.

Samtidig hermed anfører Kommissionen at en mindsteproduktion af kul har til formål at bevare en fuld funktionsdygtig infrastruktur, de faglige kvalifikationer hos en kerne af medarbejdere og teknologisk ekspertise. Dette er i følge Kommissionen også med til at fastholde den førerstilling, som den europæiske teknologi for udvinding og ren forbrænding af kul indtager og som medvirker til en betydelig nedbringelse af den globale emission af forurenende stoffer.

Endvidere anfører Kommissionen at forslaget har til formål af afbøde alvorlige sociale og regionale følgevirkninger i forbindelse med at kulproduktionsanlæg lukkes.

Forslaget er i vidt omfang en videreførelse af principperne i den eksisterende beslutning nr. 3632/93/EKSF og omfatter tre former for støtte: 1) støtte til sikring af ressourcer, 2) støtte til aktivitetsindskrænkning og 3) støtte til dækning af ekstraordinære udgifter.

1. Status

Kommissionen sendte den 30. juli 2001 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i artikel 87, stk. 3, litra e, og artikel 89 i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høringsproceduren, jf. artikel 89 i TEF.

Retsgrundlaget for den eksisterende statsstøtteordning til kulindustrien, beslutning nr. 3632/93/EKSF, er artikel 95 i EKSF-traktaten, der udløber den 24. juli 2002.

I Grønbogen om en europæisk strategi for energiforsyningsikkerhed, som Kommissionen vedtog den 29. november 2000 (KOM(2000)769), står, at det af hensyn til forsyningsikkerheden på energiområdet er en god ide at bevare en mindre del af EU's egen kulproduktion, samtidig med at der træffes de fornødne sociale foranstaltninger.

Af Kommissionens Meddelelse af 15. maj 2001 om EU-strategi for bæredygtig udvikling KOM(2001)264 fremgår det endvidere, at Kommissionen i løbet af 2001 vil forlægge Rådet et forslag, således at en statsstøtteordning for kulsektoren kan vedtages, inden udløbet af EKSF-traktaten i juli 2002.

Europa-Parlamentets høringssvar foreligger endnu ikke. *Forslaget er sat på dagsordenen til Rådsmødet (industri/energi) den 6. – 7. juni 2002 med henblik på politisk enighed.*

2. Formål og indhold

Kommissionen anfører, at forslagens formål er at styrke energiforsyningsikkerheden i EU. En mindstekapacitet af kulproduktion vil bidrage til at sikre et fundament af indenlandske primære energikilder. Det kul, der produceres i EU, er ikke eller kan ikke forventes at blive konkurrencedygtig i forhold til import fra tredjelande. For at sikre kulindustriens levedygtighed finder Kommissionen det derfor nødvendigt at give medlemsstaterne mulighed for at yde statsstøtte.

Samtidig hermed anfører Kommissionen, at en mindsteproduktion af kul har til formål at bevare en fuld funktionsdygtig infrastruktur, de faglige kvalifikationer hos en kerne af medarbejdere og teknologisk ekspertise. Dette er i følge Kommissionen også med til at fastholde den førerstilling, som den europæiske teknologi for udvinding og ren forbrænding af kul indtager, og som medvirker til en betydelig nedbringelse af den globale emission af forurenende stoffer.

Endvidere anfører Kommissionen, at forslaget har til formål af afbøde alvorlige sociale og regionale følgevirkninger i forbindelse med, at kulproduktionsanlæg lukkes.

Forslaget er i vidt omfang en videreførsel af principperne i beslutning nr. 3632/93/EKSF og omfatter tre former for støtte: 1) støtte til sikring af ressourcer, 2) støtte til aktivitetsindskrænkning og 3) støtte til dækning af ekstraordinære udgifter.

Ad 1. Støtten må alene dække tab på den løbende produktion. Støtten skal være degressiv og nødvendig for at opfylde målet om at styrke forsynings-

sikkerheden. Medlemsstaten skal udarbejde en ressourc sikringsplan med angivelse af hvilke elementer, der er lagt vægt på ved udvælgelsen af de anlæg, der skal bidrage til mindsteproduktionskapaciteten. Endvidere skal støtten være gennemskuelig og opføres på den enkelte virksomheds resultatopgørelse, som en indtægt adskilt fra omsætningen.

Ad 2. Støtten må alene dække tab på den løbende produktion. Støtten skal nedsættes degressivt og ophøre efter den 31. december 2007. Støtten skal også være gennemskuelig. Medlemsstaten skal orientere Kommissionen om sin nedlukningsplan, bl.a. med detaljeret angivelse af produktionsanlæg.

Når en medlemsstat vil yde enten ressourc sikringsstøtte eller aktivitetsindskrænkende støtte, skal medlemsstatens ressourc sikrings- eller nedlukningsplan godkendes af Kommissionen. På baggrund af planen anmeldes de støttebeløb, som den pågældende medlemsstat ønsker at tildele det følgende år. Kommissionen træffer herefter beslutning efter bestemmelserne i forordning (EF) 659/1999.

Kommissionen skal senest den 31. december 2006 forelægge Europaparlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget en rapport om omfanget af kuls bidrag til EU's energiforsynings sikkerhed på langt sigt som et led i en bæredygtig udvikling. Herefter kan det nærmere fastsættes, hvilken andel kul skal have i fundamentet af primære energikilder.

På grundlag af rapporten forelægger Kommissionen forslag til ændring af dette forordningsforslag for Rådet. Ændringsforslaget skal navnlig under hensyn til kravet om degressivitet tage højde for hvilke anlæg, der fortsat kan sikre forsyningerne, og hvilke anlæg der i stedet skal lukkes ned. Der skal i den forbindelse tages hensyn til sociale og regionale konsekvenser.

Ad 3. Støtte ydes til virksomheder, der udøver eller har udøvet en med kulproduktion forbundet aktivitet. Støtten dækker omkostninger, som skyldes rationalisering og omstrukturering af kulindustrien og ikke er knyttet til den løbende produktion (gamle forpligtelser). Støtten må ikke overstige omkostningerne. De støtteberettigede omkostninger er angivet i et bilag til forordningsforslaget.

Forslaget skal finde anvendelse fra den 24. juli 2002, svarende til udløbet af EKSF-traktaten og beslutning nr. 3632/93/EKSF, dog således at støtteforanstaltninger der ydes i perioden fra den 24. juli 2002 til den 31. december 2002, skal være underlagt reglerne og principperne i beslutning nr. 3632/93/EKSF indtil den 31. december 2002. Forordningsforslaget udløber den 31. december 2010.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at en statsstøttet kulproduktion i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet må begrænses til, hvad der er strengt nødvendigt for at forbedre energiforsyningsikkerheden. Fra dansk side er man enig i, at støtten i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet må begrænses til hvad der er strengt nødvendigt, men man vil foretrække at begrundelsen herfor ikke er baseret på hensynet til forsyningssikkerheden, men snarere på sociale hensyn i de kulproducerende regioner.

Kommissionen har ikke anført noget for så vidt angår forslaget i forhold til nærhedsprincippet. Eftersom forslaget indeholder betingelser for ydelse af statsstøtte til kulindustrien og således automatisk har indbygget tværnationale aspekter i sig, vurderes det, at en fællesskabsregulering er nødvendig for at sikre gennemskuelighed og kontrol med støtten.

4. Gældende dansk ret

Området er ikke reguleret ved lov i Danmark.

5. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Danmark har ingen regulering på området. Der findes ingen anlæg i Danmark, der producerer kul og som vil kunne blive berørt af forordningsforslaget. Forordningsforslaget vurderes derfor ikke at have nogen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske og administrative konsekvenser: Forordningsforslaget vurderes ikke at have hverken økonomiske eller administrative konsekvenser i Danmark.

Beskyttelsesniveau: Forslaget vurderes at have en neutral indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark. Det samme gælder beskyttelsesniveauet i EU, forudsat forordningsforslaget ikke antages at føre til et øget forbrug af kul i EU. Imidlertid argumenterer Kommission for at forslaget har en vis positiv miljøeffekt i kraft af de europæiske kulproducenters mere miljøvenlige måde at udvinde kul på. Dette kan der stilles spørgsmålstejn ved. I EU er der gjort mere for at reducere methanudslippet fra kulminerne, men dette modsvares til gengæld af, at der generelt er mindre methanudslip fra kulminer i tredjelande

6. Høring

Forslaget har været udsendt i høring den 24. september 2001 til 25 interessenter.

Greenpeace og OVE er af den opfattelse, at der ikke er behov for fortsat statsstøtte til kulindustrien af hensyn til forsyningsikkerheden eller miljøet. Der er ikke nogen begrundelse for fortsat driftsstøtte. Alt fremtidig støtte bør derfor gives som afviklingsstøtte med det formål at reducere sociale problemer ved omstilling fra kulindustri til andre aktiviteter. Som en konsekvens af dette bør artikel 4 i forslaget udgå. Det er urimeligt hvis driftsstøtte til kulindustrien ikke bliver underlagt de samme regler som statsstøtte til miljøforanstaltninger, i særdeleshed kravet om degressivitet (5 år). Denne regel bør indføres i artikel 6 i forslaget.

Dansk Energi stiller spørgsmålstegn ved om et støttesystem, der automatisk dækker forskellen mellem verdensmarkedsprisen og omkostninger i tilstrækkelig grad fremmer effektiviseringer. Endvidere foreslår Dansk Energi, i lyset af kulteknologiens svage placering i forslaget til det sjette rammeprogram for forskning, udvikling og demonstration, at den "sparede" støtte, der opstår gennem kravet om degressivitet, bør gå til fremme af endnu mere effektive og miljøvenlige kulforbrændingsanlæg.

Følgende organisationer meddelte at de ingen bemærkninger havde til forslaget: Danske Fjernvarmeværkers Forening, Mærsk Olie og Gas A/S og DONG A/S.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har den 30. november 2001 været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering. Udvalget orienteredes forud herfor med aktuelt samlenotat af 23. november 2001, side 39 ff.

2. Indre marked for el og gas KOM(2000)125

Revideret notat

Resumé

Kommissionen fremlagde den 2. maj 2001 for Rådet en pakke med forslag til fremskyndelse og uddybning af det indre marked for el og gas. Pakken består af en meddelelse fra Kommissionen om gennemførelsen af det indre marked for energi, et forslag til ændring af el- og gasdirektiverne med henblik på fremskyndelse og uddybning af el- og gasliberaliseringen, samt et forslag til forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

Det Europæiske Råd besluttede på sit møde i Barcelona den 15.-16. marts 2002 kraftigt at opfordre Rådet og Europa Parlamentet til så tidligt som muligt i 2002 at vedtage de foreliggende forslag vedrørende sidste stadium af åbningen af markedet for elektricitet og gas, herunder

- frit valg af leverandør for alle europæiske forbrugere, bortset fra husholdninger, fra 2004 for elektricitet og gas;
- beslutning om de videre foranstaltninger på baggrund af erfaringerne og på et tidspunkt inden Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003 under hensyntagen til, hvordan public service-forpligtelser defineres, samt til forsyningssikkerhed og navnlig beskyttelse af afsides liggende områder og de mest udsatte befolkningsgrupper;
- adskillelse mellem transmission og distribution på den ene side og produktion og forsyning på den anden side;
- ikke-diskriminerende adgang for forbrugere og producenter til nettene, baseret på gennemsigtige, offentliggjorte priser;
- oprettelse i de enkelte medlemsstater af en tilsynsinstans inden for rammerne af de relevante regler, der navnlig skal sikre effektiv kontrol med vilkårene for tarifiering.

Desuden besluttede Det Europæiske Råd kraftigt at opfordre Rådet til snarest muligt i 2002 at nå til enighed om forordningen om tarifiering for grænseoverskridende eltransaktioner og håndtering af kapacitetsbegrænsninger, der bygger på principperne om forbud mod forskelsbehandling, gennemsigtighed og enkelhed.

Status

Kommissionen fremlagde den 2. maj 2001 for Rådet en pakke med forslag til fremskyndelse og uddybning af det indre marked for el og gas. Pakken består af en meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om gennemførelsen af det indre marked for energi, et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/92/EC og 98/30/EC om fælles regler for det indre marked for elektricitet og naturgas, samt et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

I det følgende behandles indledningsvist meddelelsen kort, dernæst direktivforslaget og forslaget til forordning.

Forslaget til direktiv har hjemmel i artikel 95 TEF, mens forslaget til forordning har hjemmel i artikel 75, stk. 1, TEF, og begge skal derfor behandles af Europa-Parlamentet og Rådet efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 TEF.

Kommissionens meddelelse

I meddelelsen, der ledsager direktivforslaget og forslaget til forordning, redegør Kommissionen for de hidtidige fremskridt i gennemførelsen af det indre marked for el og gas. Endvidere redegøres der for arbejdet i de såkaldte

Firenze- og Madrid-fora om harmonisering af tariferingen og andre regler for grænseoverskridende handel med henholdsvis el og gas².

Meddelelsen påpeger, at der er sket betydelige fremskridt i liberaliseringen af navnlig elmarkederne, men også gasmarkederne. Det har medført betydelige prisnedsættelser, som er størst i lande med høj grad af kvantitativ markedsåbning.

I meddelelsen præsenteres der også resultater af undersøgelser af liberaliseringens konsekvenser på en række områder. Det konkluderes, at selv fuldständig markedsåbning har ikke medført noget fald i offentlige servicestandarder. Markedsåbningen har også ifølge Kommissionen vist sig at være forenelig med Fællesskabets mål for forsyningssikkerhed og miljøbeskyttelse, forudsat at de nødvendige supplerende politikker gennemføres. Der kan og bliver også truffet foranstaltninger for at sikre, at den nødvendige omstrukturering af energisektoren finder sted på en socialt ansvarlig måde, som er forenelig med Fællesskabets beskæftigelsespolitiske mål.

Det konkluderes, at der nu er behov for yderligere fremskridt på to områder, nemlig *kvantitativt* med hensyn til en udvidelse af forbrugernes adgang til det åbne marked, og *kvalitativt* med hensyn til en liberalisering i dybden, det vil sige skærpelse af de regler, der skal sikre retfærdig og ikke-diskriminerende adgang til nettene.

a) Forslag til direktiv om ændring af el- og gasdirektiverne

1. Baggrund og status

Det Europæiske Råd i Lissabon den 23. og 24. marts 2000 opfordrede til en "hurtig indsats" for at gennemføre det indre marked og bad "Kommissionen, Rådet og medlemsstaterne om hver især inden for deres respektive beføjelser, ... at fremskynde liberaliseringen inden for elektricitet og gas ... Målet er, at det indre marked kommer til at fungere fuldt ud på disse områder. Det Europæiske Råd vil vurdere fremskridtene, når det samles i foråret, med udgangspunkt i Kommissionens rapport og hensigtsmæssige forslag". Europa-Parlamentet anmodede ligeledes Kommissionen om at vedtage en detaljeret tidsplan for opfyldelse af de nøje fastlagte målsætninger med henblik på gradvis at opnå fuldstændig liberalisering af energimarkedet³.

² I hhv. Firenze- og Madrid-foraerne, der ledes af Kommissionen, deltager repræsentanter for alle involverede aktører på nationalt plan fra medlemslandene, dvs. medlemsstaternes repræsentanter, nationale tilsynsmyndigheder, transmissionssystemoperatører, el- og gasområdets producenter, forhandlere, forbrugere, netbrugere samt el- og gasbørser etc. Målet med arbejdet i disse fora er på frivillighedens grundlag at etablere hensigtsmæssige tekniske regler for grænseoverskridende handel med el og gas.

³ Beslutning om Liberalisering af energimarkedet.

Rådet (energi) den 30. maj 2000 bekræftede Lissabon-konklusionerne og opfordrede Kommissionen til at fremsætte forslag til den videre indsats.

På mødet i Det Europæiske Råd i Stockholm den 23.-24. marts 2001 bekræftedes og forstærkedes Lissabon-konklusionerne, men der kunne dog ikke, som foreslået af Kommissionen, opnås enighed om en konkret dato for den fulde markedsåbning.

Det Europæiske Råd besluttede på sit møde i Barcelona den 15.-16. marts 2002 kraftigt at opfordre Rådet og Europa Parlamentet til så tidligt som muligt i 2002 at vedtage de foreliggende forslag vedrørende sidste stadium af åbningen af markedet for elektricitet og gas, herunder

- *frit valg af leverandør for alle europæiske forbrugere bortset fra husholdninger fra 2004 for elektricitet og gas. Dette vil svare til mindst 60% af hele markedet;*
- *beslutning om de videre foranstaltninger på baggrund af erfaringerne og på et tidspunkt inden Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003 under hensyntagen til, hvordan public service-forpligtelser defineres, samt til forsyningssikkerhed og navnlig beskyttelse af afsides liggende områder og de mest udsatte befolkningsgrupper;*
- *adskillelse mellem transmission og distribution på den ene side og produktion og forsyning på den anden side;*
- *ikke-diskriminerende adgang for forbrugere og producenter til nettene, baseret på gennemsigtige, offentliggjorte priser;*
- *oprettelse i de enkelte medlemsstater af en tilsynsinstant inden for rammerne af de relevante regler, der navnlig skal sikre effektiv kontrol med vilkårene for tarifiering.*

Europa-Parlamentets udtalelse i første læsning foreligger nu. Parlamentet har stillet en lang række ændringsforslag på både el- og gasområdet. På el fokuserer ændringerne på følgende hovedområder: Øget forbrugerbeskyttelse, øget miljøbeskyttelse, ejerskabsubundling af monopolaktiviteter og kommercielle aktiviteter samt begrænsning af energiselskabers mulighed for at benytte midlerne i de såkaldte "decommissioning funds" (midler henlagt til nedlukning af atomkraftværker) til at opkøbe energiselskaber i andre lande. Europa-Parlamentet har endvidere lagt stor vægt på behovet for fuld markedsåbning.

På gas fokuserer ændringerne på følgende hovedområder: En udvidelse af direktivet anvendelsesområde til at gælde gas generelt (herunder biogas) og ikke kun naturgas, harmonisering af tarifstrukturer, ejerskabsubundling af monopolaktiviteter og kommercielle aktiviteter, øget miljø-

jøbeskyttelse samt beskyttelse af små producenter og forbrugere. Også på gas lægger Europa-Parlamentet stor vægt på behovet for fuld markedsåbning

2. Direktivforslagets indhold

Kvantitative foranstaltninger

Med hensyn til el foreslås det, at alle erhvervskunder får fuld adgang 1. januar 2003, og at husholdningerne får adgang 1. januar 2005. For gas foreslås, at erhvervskunderne får fuld adgang 1. januar 2004 og husholdningerne samtidigt med elkunderne, dvs. den 1. januar 2005.

Kvalitative foranstaltninger

"Unbundling"

Der kræves fuld funktionel adskillelse af henholdsvis transmissionsoperatørens og distributionssystemoperatørens aktiviteter fra andre aktiviteter, herunder produktions- og salgsaktiviteter. Begge typer operatører skal som minimum være uafhængig mht. juridisk person (legal form), organisation og beslutningstagning fra andre aktiviteter, der ikke har at gøre med transmission henholdsvis distribution. For at sikre denne uafhængighed skal systemoperatørerne leve op til følgende:

- ledelsen i systemoperatørvirksomhederne må ikke indgå i virksomhedsstrukturer inden for det integrerede elektricitetsselskab, som har ansvaret for den daglige drift af andre gas-/elforsyningsaktiviteter,
- der skal træffes passende foranstaltninger, der tager højde for systemoperatør-ledelsens personlige interesser på en måde, der sikrer, at den handler uafhængigt,
- systemoperatøren må have fuld kontrol over alle de aktiver, der er nødvendige for at drive, vedligeholde og udvikle nettet, og
- systemoperatøren må etablere et "compliance"-program indeholdende foranstaltninger, der sikrer, at diskriminerende adfærd er udelukket.

Reglerne er dog ikke til hinder for, at et kombineret transmissions- og distributionssystem kan drives af en operatør, såfremt denne lever op til uafhængighedskravene, for vidt angår andre aktiviteter end transmission og distribution.

Reguleret tredjepartsadgang

Tredjepartsadgang til transmissions- og distributionssystemerne skal være på basis af faste og offentligtgjorte tariffer, som anvendes objektivt og ikke-diskriminerende. Tarifferne skal godkendes af en uafhængig tilsynsmyndighed. Forhandlet tredjepartsadgang samt eneopkøber-modellen udgår af direktiverne som mulige optioner.

I øvrigt indarbejdes transitdirektiverne for el og gas i el- og gasdirektiverne og ophæves.

Uafhængig national tilsynsmyndighed/regulator

Medlemsstaterne skal oprette uafhængige nationale myndigheder, som skal spille en central rolle, når det gælder om at sikre adgang til nettet uden forskelsbehandling. De skal derfor have de fornødne ressourcer samt beføjelser til at fastsætte eller godkende transmissions- og distributionstarifferne, før de træder i kraft. Disse regelfastsættende myndigheder har aktive forhåndsopgaver, til forskel fra konkurrencemyndighederne, der kun kan optræde efterfølgende i forbindelse med konkurrenceforvridninger.

Organ til overvågning af forsyningssikkerheden

Medlemsstaterne skal udpege et organ til at overvåge forsyningssikkerheden. Opgaven vil ifølge direktivforslaget kunne varetages af den uafhængige tilsynsmyndighed. Det kunne for eksempel være Energitilsynet i Danmark.

PSO-bestemmelserne

PSO-bestemmelserne i direktiverne skal præciseres og opdateres med henblik på, at EU's borgere kan være sikre på, at fuld markedsåbning vil finde sted på en måde, der tjener deres interesser. På visse punkter ændres reguleringen, således at en PSO går fra at være en option til at blive en forpligtelse. Der vil således blive krævet forsyningspligt for el til alle forbrugere. Endvidere vil der blive indsat passende bestemmelser i begge direktiver, der skal sikre beskyttelse af særligt udsatte forbrugere, fx ældre, arbejdsløse, handicappede mv., mod urimelig afbrydelse af forsyningerne. Ud over forsyningspligten skal medlemsstaterne sikre forsyninger til rimelige priser til for eksempel periferiområder af hensyn til social og økonomisk samhørighed. Det bliver nu en pligt for medlemsstaterne at gennemføre passende foranstaltninger til beskyttelse af miljøet, ligesom det også bliver en pligt at træffe foranstaltninger med henblik på opretholdelse af forsyningssikkerheden. Specielt sidstnævnte har en vigtig plads i revisionsdirektivet, jf. nedbruddet i elforsyningen i Californien.

3. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører i de indledende betragtninger, at målene for den foreslåede foranstaltning, nemlig oprettelse af et velfungerende indre marked for elektricitet og gas med lige konkurrenceforhold, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne alene. De kan på grund af foranstaltningens omfang og virkninger kun gennemføres på fællesskabsplan, i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincipperne, som fastsat i traktatens artikel 5. Ifølge Kommissionen er direktivet begrænset til det minimum, der er nødvendigt for at nå de pågældende mål, og går ikke videre,

end hvad der er nødvendigt herfor. Fra dansk side er man enig i disse betragtninger.

4. Gældende dansk ret

Elområdet reguleres i Danmark af elforsyningsloven med tilhørende bekendtgørelser. Naturgasområdet reguleres af naturgasforsyningsloven med tilhørende bekendtgørelser.

5. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det eksisterende gasdirektiv er implementeret i dansk ret ved lov nr. 449 af 31. maj 2000 om naturgasforsyning som ændret ved lov nr. 481 af 7. juni 2001. Loven tager højde for de fleste af de nye tiltag der er indeholdt i det foreliggende forslag til ændring af gasdirektivet. Det vurderes derfor, at der højst vil være behov for mindre justeringer af lovgivningen på naturgasområdet, hvis forslaget til ændring af direktivet vedtages i den foreliggende udformning.

Det eksisterende eldirektiv er implementeret i dansk ret ved lov om elforsyning, jf. lovekendtgørelse nr. 767 af 28. august 2001, med tilhørende bekendtgørelser. Der er også i elforsyningsloven taget højde for flere af de nye tiltag, der følger af forslaget til ændring af eldirektivet. Det vurderes derfor, at der ligeledes på dette område højst vil være behov for mindre justeringer af såvel elforsyningsloven som de tilhørende bekendtgørelser, hvis forslaget til ændring af direktivet vedtages i den foreliggende udformning.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Da lovgivningen på området i vidt omfang allerede lever op til direktivforslagets bestemmelser, ventes forslaget bestemmelser vedrørende eldirektivet ikke at få væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for hverken stat, amter, kommuner eller erhvervslivet.

Direktivforslagets bestemmelser om en øget åbning af gasmarkederne vil skabe større konkurrence på disse markeder, herunder det danske. Et øget konkurrencepres på naturgasmarkedet kan reducere selskabernes indtægtsmuligheder og dermed også statens muligheder for at opnå aktieudbytte fra DONG-koncernen. Det er ikke muligt at kvantificere et eventuelt indtægts- tab for DONG Naturgas A/S og et deraf følgende fald i statens udbytte.

Den øgede konkurrence forventes herudover på sigt at kunne føre til lavere gaspriser for alle forbrugere, herunder erhvervsvirksomheder. Det vurderes heller ikke muligt at kvantificere betydningen for gaspriserne af den øgede konkurrence. Herudover vurderes lovforslaget ikke at have økonomiske el-

ler administrative konsekvenser for erhvervsvirksomheder. Erhvervsvirksomheder, som har ret til valg af leverandør af gas, og som selv søger om adgang til systemet, vil dog med forslaget om reguleret adgang til transmissionsnettet få en lettelse, idet selskaberne ikke skal anvende ressourcer på forhandling om adgang til systemet.

Forslaget forventes ikke ud over eventuelt faldende gaspriser at have økonomiske konsekvenser for amter eller kommuner.

Beskyttelsesniveau

Forslaget vurderes at have en neutral indvirkning på beskyttelsesniveauet i EU.

6. Høring

Direktivforslaget blev sendt i høring den 4. april 2001 til 56 høringsparter med svarfrist den 23. april 2001. Det vil sige at høringsparterne i deres svar ikke har taget højde for vedtagelsen af den nye gasforsyningslov den 7. juni 2001. Energistyrelsen har modtaget 25 høringssvar. Hovedindholdet af høringssvarene er gengivet i resumeet nedenfor.

Direktivforslagets forslag til ændringer i gasdirektivet

Markedsåbningen

Danske Energiselskabers Forening (DEF), ENERGI E2, Danske Fjernvarmewærker Forening (DFF), Dansk Industri, INDUKRAFT, Foreningen for Slutbrugere af Energi og Mærsk Olie & Gas A/S fremfører alle en positiv holdning til en fuldstændig åbning af naturgasmarkedet.

DONG Naturgas A/S fremfører, at selskabet lægger vægt på at kunne leve op til de "take-or-pay"-aftaler, som selskabet har indgået med DUC. Hvis DONG ikke kan afsætte eventuelle overskydende naturgasmængder på markeds-mæssige vilkår, som følge af en yderligere åbning, vil virksomheden kunne lide økonomiske tab. DONG finder, at de muligheder, der tilbydes udenlandske selskaber for salg af gas på det danske marked, må ses i lys af de kvalitative tiltag vedrørende tredjepartsadgang, der gennemføres i de nærmeste lande. Dette indebærer, at DONG skal sikres tilsvarende formel og reel adgang til de kunder i udlandet, som udenlandske selskaber har adgang til i Danmark, dvs. reel reciprocitet mellem landene.

Unbundling

DONG Naturgas A/S finder, at kravene vedrørende unbundling er unødigt bureaukratiske, hvilket vil besværliggøre en effektiv og smidig organisation. DONG vurderer, at reglerne først og fremmest vil ramme de mindre gasselskaber, som ikke vil få stordriftsfordele og synergier.

Indukraft, Danske Fjernvarmeværkers Forening Energi E2, Mærsk Olie og Gas A/S og Dansk Industri støtter kravene til unbundling af netaktiviteter fra produktions- og salgsaktiviteter med henblik på at sikre en effektiv konkurrence og modvirke urimelig forskelsbehandling. Danske Fjernvarmeværkers Forening mener endvidere, at de samme krav burde stilles til lageraktiviteter.

Reguleret tredjepartsadgang til transmissions- og distributionssystemer Dansk Industri, Energi E2, Danske Fjernvarmeværkers Forening, Mærsk Olie og Gas AS og Foreningen for Slutbrugere af Energi støtter Kommissionens forslag om tredjepartsadgang baseret på offentliggjorte og ikke-diskriminerende tariffer (reguleret adgang).

DONG bemærker til forslaget, at selskabet i forbindelse med overtagelsen af Naturgas Sjælland I/S har givet Konkurrencerådet tilsagn om, at DONG senest den 31. december 2001 etablerer et sæt tariffer for adgang til transmissionsnettet for en standardtransportydelse omfattende en transmissionsaftale med kapacitetsreservation og transport.

Mærsk Olie og Gas A/S fremfører, at det bør sikres, at søledninger, der anvendes til at lede naturgas til land, fremover reguleres efter regler svarende til dem, der gælder for transmissionsnettet.

PSO

Dansk Gasteknisk Center (DGC) nævner, at erfaringerne viser (både i Europa, USA, og Japan), at liberalisering og deregulering af energimarkedene medfører en reduktion i forsknings- og udviklingsindsatsen. DGC indstiller derfor, at der i forbindelse med revisionen af gasdirektivet skabes øget opmærksomhed omkring denne problemstilling, og at der indarbejdes passende mekanismer i direktivet til sikring mod en u hensigtsmæssig reduktion i forsknings- og udviklingsaktiviteten.

Dansk Energi finder, at beskyttelse af dårligt stillede befolkningsgrupper må medlemstaterne sikres frihed til at løse, herunder gennem brug af sociallovgivningen.

EnergiMiljørådet hæfter sig ved, at spørgsmålet om energibesparelser er tolt fraværende i afsnittet om mål for offentlig service i meddelelsen fra Kommissionen.

Øvrige forhold

Indukraft mener, at der bør indføres en forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende udveksling af gas, svarene til den der gælder på elområdet.

Direktivforslagets forslag til ændringer i eldirektivet**Unbundling**

Nord Pool støtter direktivets bestemmelser om unbundling af monopolopgaver og kommercielle opgaver.

PSO

Danske Energiselskabers Forening anfører, at forslaget krav om etablering af forsyningspligt for el til "overkommelige og rimelige priser" er uheldigt, da elpriserne under forsyningspligten altid bør være knyttet til markedsprisen. Foreningen anfører endvidere, at det er vigtigt at medlemsstaterne ikke tvinges til at varetage hensyn som social og økonomisk samhørighed, miljøbeskyttelse og forsyningsikkerhed ved indførelse af offentlige serviceforpligtelser, men kan vælge at bruge markedsorienterede virkemidler.

EnergiMiljørådet hæfter sig ved, at spørgsmålet om energibesparelser er totalt fraværende i afsnittet om mål for offentlig service i meddelelsen fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet. Det er Rådets indstilling, at eldirektivforslagets artikel 3, pkt. 2 skal ændres, så det klart fremgår, at energibesparelser er et væsentligt mål for energiselskabernes offentlige service. Endvidere finder rådet, at det vil være oplagt at integrere energibesparelsesmulighederne i alle de aspekter, der indgår i nærværende forslag fra Kommissionen.

Øvrige bemærkninger

Energi E2 og Danske Energiselskabers Forening anfører, at det er vigtigt, at liberaliseringen af el- og gassektorerne sker parallelt.

7. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været nævnt til orientering i Folketingets Europaudvalg, første gang i forbindelse med Rådsmødet (energi/industri) den 14. - 15. maj 2001, jf. aktuelt notat af 30. april 2001, side 8 ff. Senest har sagen være forelagt med henblik på forhandlingsoplæg i forbindelse med Det Europæiske Råds møde den 15.-16. marts 2002 jf. aktuelt notat af 15. februar 2002, sendt til Folketingets Europaudvalg den 15. februar 2002.

b) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling

1. Baggrund og status

Det endelige formål med elektricitetsdirektivet er at få oprettet et virkelig integreret fælles marked i modsætning til en situation, som præges af 15 mere eller mindre liberaliserede, men stort set nationale markeder. Dette mål er endnu ikke blevet nået. Ganske vist har den grænseoverskridende handel - i form af konkret elektricitetsudveksling mellem landene - udviklet sig i tidens løb og omfatter nu ca. 8% af den samlede elektricitetsproduktion. Det er imidlertid et ret beskedent tal i forhold til de øvrige økonomiske sektorer.

Selvom næsten alle medlemsstaterne har gennemført direktivet, og transmissionskapaciteten i de fleste tilfælde faktisk er til stede, er der meget, der tyder på, at det stadig volder mange kunder med mulighed for at vælge leverandør organisatoriske og økonomiske vanskeligheder at skulle vælge leverandør i en anden medlemsstat.

Hvad tariffer angår, kræver den enkelte transmissionsoperatør (TSO) et transmissionsgebyr, som ikke nødvendigvis er samordnet med de transmissionsgebyrer, der i forvejen skal betales til andre TSO'er. Da der er forskel på de tariferingsordninger, der benyttes i medlemsstaterne, kan det beløb, som skal betales for systemadgang på tværs af grænserne, derfor komme til at variere betydeligt, afhængigt af de involverede TSO'er, uden nødvendigvis at stå i forbindelse med de faktiske omkostninger. Hvis der er tale om transit gennem flere medlemsstater, kan disse forhold desuden medføre, at der "går lagkage" i tarifferne (dvs. at de bliver lagt sammen, den ene oven på den anden), hvis alle de berørte systemoperatører opkræver en afgift. Incitamentet til at handle over landegrænser mindskes derved betragteligt.

Et andet vigtigt forhold i denne forbindelse kan være den begrænsede kapacitet i samkøringslinjerne mellem de nationale transmissionssystemer. Man regner med, at overbelastning ved de internationale grænser stadig vil være den vigtigste hindring for fri handel med elektricitet mellem visse europæiske regioner i de næsten 10 år. Det skyldes ikke blot voksende energistrømme, men også ændring af strømningsmønstret. Antallet af samkøringslinjer mellem systemerne og de eksisterende anlægs kapacitet skal derfor nødvendigvis udbygges.

I de tilfælde, hvor de nuværende samkøringslinjers kapacitet er begrænset, bliver principperne for, hvordan denne kapacitet fordeles blandt markedsdeltagerne, afgørende for, hvilke deltagere der kan udnytte de handelsmuligheder, det indre marked tilbyder. Markedsdeltagerne vil blive forskelsbe-

handlet, hvis der ikke opstilles gennemsigtige regler, som udelukker forskelsbehandling. De etablerede operatører kan hindre ny tilgang til markedet, ikke mindst hvis en stor del af kapaciteten er bundet af langtidskontrakter. Det vil hæmme samhandelens udvikling og betyde langt færre fordele af det indre marked.

På denne baggrund er der efter Kommissionens opfattelse brug for at harmonisere Fællesskabets regler for tariffer for grænseoverskridende transaktioner og for fordeling af den disponible kapacitet på samkøringslinjerne.

Det Europæiske Råd besluttede på sit møde i Barcelona den 15.-16. marts 2002 kraftigt at opfordre Rådet til snarest muligt i 2002 at nå til enighed om en tarifieringsordning for grænseoverskridende eltransaktioner, herunder håndtering af kapacitetsbegrænsninger, der bygger på principperne om forbud mod forskelsbehandling, gennemsigtighed og enkelhed.

Europa-Parlamentets udtalelse i første læsning foreligger nu. Parlamentet har stillet en række ændringsforslag, hvoraf de væsentligste vedrører principperne for håndtering af overbelastning af systemet, regulatormyndighedens kompetence samt De Europæiske Energiregulatorers Komité's (CEER) rolle som rådgivende organ for Europa-Kommissionen.

2. Formål og indhold

Det er forordningsforslagets formål at indføre faste bestemmelser for den grænseoverskridende handel med elektricitet. Hovedformålet er at sikre, at de omkostninger, transmissionssystemoperatørerne faktisk pådrager sig, afspejles nøjagtigt i afgifterne for adgang til systemet, herunder samkøringslinjerne, og at urimelig omkostninger i forbindelse med grænseoverskridende transaktioner udelukkes.

Vedtagelsen af dette forordningsforslag er et vigtigt led i Fællesskabets strategi for at virkeliggøre det indre marked for elektricitet. Ved at indføre rimelige, omkostningsafspejlende, gennemsigtige og direkte anvendelige regler for tarifiering og tildeling af disponibel kapacitet på samkøringslinjerne - og således fuldstændiggøre bestemmelserne i elektricitetsdirektivet - sikrer det effektiv adgang til transmissionssystemerne med henblik på grænseoverskridende transaktioner.

Med hensyn til tarifiering bygger den påtænkte ordning på det princip, at TSO'erne indbyrdes kompenserer for de elektricitetstransitstrømme, der påfører hinanden, herunder de transitstrømme, der sædvanligvis går under betegnelsen "loop flows" (sløjfestrømme) eller "parallelstrømme". Ifølge forordningsforslaget skal compensationer til de TSO'er, der stiller deres net til rådighed for elektricitetstransit, derfor finansieres ved hjælp af bidrag fra de

TSO'er, som er ophav til disse transitstrømme. Desuden fastsætter forordningen en vis harmonisering af de afgifter, der opkræves for adgang til nationale systemer, i det omfang en sådan harmonisering er nødvendig for at undgå eventuelle forvridninger på grund af forskellige nationale ordninger.

Med hensyn til fordeling af den disponible kapacitet på samkøringslinjerne fastsætter forordningen de hovedprincipper, fordelingen skal følge. I et bilag til forordningen gøres der rede for de nærmere tekniske enkeltheder.

Foruden grundprincipperne for prisfastsættelse og behandling af overbelastning fastsætter forordningsforslaget, at der senere kan vedtages retningslinjer, som opstiller yderligere relevante principper og fremgangsmåder. Disse retningslinjer kan vedtages og ændres uden at ændre forordningen, så der kan ske en hurtig tilpasning til ændrede forhold.

3. Nærhed og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører at Medlemsstaterne ikke kan løse problemet alene, fordi den fremgangsmåde, der skal anvendes til at udarbejde et effektivt tællingssystem, kræver samordning og ikke kan udvikles på nationalt plan. Det er regeringens opfattelse at Kommissionens forslag om et lovgivningsmæssigt instrument er i fuld overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Grænseoverskridende elhandel reguleres i Danmark via elloven. De bestemmelser som er indeholdt i forslaget falder alle inden for ellovens gældende bestemmelser.

5. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forordningen medfører ingen umiddelbare ændringer i dansk lovgivning idet der allerede i den danske ellov samt bekendtgørelser indgår bestemmelser for grænseoverskridende elhandel som harmonerer med forordningens bestemmelser.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslag til forordning skønnes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for staten, amtskommuner og kommuner. De systemansvarlige virksomheder vil få beskedne øgede administrative opgaver omkring administration af betalinger til fonden.

Beskyttelsesniveau

Forslaget vurderes at have en neutral indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU.

6. Høring

Forslaget til forordning blev sammen med eldirektivet sendt i høring den 4. april 2001 til 56 høringsparter med svarfrist den 23. april 2001. Energistyrelsen har modtaget 27 høringssvar. Høringssvarene vedrørende forordningen har alle været positive.

Generelle kommentarer

Danske Energiselskabers Forening, Energi E2, Nord Pool, Indukraft, Finansministeriet, Eltra, Elkraft System og Energitilsynet støtter alle forslaget til forordning.

Specifikke kommentarer

Elkraft System finder desuden, at handelshindringer af enhver art på benyttelsen af udlandsforbindelserne bør fjernes med rådsforordningen.

Danske Energiselskabers Forening finder, som foreslået i forordningen, at der er behov for en central kompetence på området for at sikre alle aktører ens rammebetingelser. Foreningen mener derudover ikke, at forordningen skal begrænse sig til at fokusere på transporten af el mellem landene. En betydelig del af de nuværende begrænsninger for realiseringen af ét indre marked ligger inden for de enkelte landes transmissionsnet.

Nord Pool er enige i Kommissionens synspunkt om, at udviklingen må ses som en trappe: Først auktionsprincippet på grænserne og derefter etablering af "market splitting" modellen, som indeholder klarere fordele fremfor auktionsprincippet.

Foreningen for Slutbrugere af Energi er enig i, at tarifferne skal være flow- og ikke afstandsafhængige og at der sker compensation for transitflow ved betaling mellem TSO'erne. Det foreningens opfattelse, at der bør indføres et system svarende til det i Nord Pool området gældende for udveksling mellem landene.

7. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været nævnt til orientering i Folketingets Europaudvalg, første gang i forbindelse med Rådsmødet (energi/industri) den 14. - 15. maj 2001, jf. aktuelt notat af 30. april 2001, side 8 ff. Senest har sagen være forelagt med henblik på forhandlingsoplæg i forbindelse med Det Europæiske Råds møde den 15.-16. marts 2002 jf. aktuelt notat af 15. februar 2002, sendt til Folketingets Europaudvalg den 15. februar 2002.

3. Forslag til Rådets og Europa-Parlamentets Beslutning om at ændre Beslutning Nr 154/96/EC om retningslinier for Transeuropæiske Netværk på energiområdet (TEN energi) KOM(2001) 0775 af 4. marts 2002

Revideret notat

Resumé

Kommissionens forslag til ændrede retningslinier for støtteordningen Transeuropæiske Net på energiområdet indebærer en stærkere betoning af TEN-projekters bidrag til realisering af det indre marked på el- og gasområdet og større vægt på energiforsyningsikkerhed. Som noget nyt foreslår Kommissionen, at listen med "projekter af fælles interesse" defineres tematisk i stedet for geografisk, og at der desuden etableres en særligt udvalg af projekter (benævnt "projekter af europæisk interesse") med "prioriteringsakser" eller kerneområder, som angiver, de geografiske områder, der bør prioriteres højt når støttemidlerne skal allokeres. Kommissionen foreslår støttemulighederne til "projekter af europæisk interesse" forbedret. Loftet for anlægsstøtte til den type projekter foreslås hævet fra 10 til 20%.

1. Status

Kommissionen har den 4. marts 2002 fremlagt forslag til ændring af Beslutning 1254/96/EC om Retningslinier for Transeuropæiske Netværk (TEN) på energiområdet for Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 154 og artikel 155 i Traktaten. Beslutning om nye retningslinier for denne ordning skal vedtages med kvalificeret flertal efter reglerne om fælles beslutningstagen i artikel 251.

Transeuropæiske netværk for energi er en støtteordning på fællesskabsniveau med henblik på udviklingen af den europæiske infrastruktur på energiområdet.

De eksisterende retningslinier er fra 1996 og svarer ikke længere til den aktuelle energipolitiske situation i Fællesskabet. Hertil kommer, at retningslinierne er udformede så det er nødvendigt løbende at foretage tilføjelser, hvis nye projekter skal blive berettiget til at opnå støtte. Sådanne tilføjelser er tidskrævende, da de kræver både Rådets og Europa-Parlamentets samtykke.

Allerede i forbindelse med fremlæggelse af grønbogen: "På vej mod en europæisk strategi for forsyningssikkerhed" (KOM (2000) 769) i slutningen af år 2000 tilkendegav Kommissionen, at den ønskede en modernisering af retningslinierne for Transeuropæiske Netværk på energiområdet.

De seneste år har det samlede årlige støttetilsagn ligget på 20-25 mio euro. Dette niveau forventes fortsat i de kommende år. Bevillingsspørgsmålet behandles i ECOFIN regi og er ikke kædet sammen med revisionen af retningslinierne.

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet sin udtalelse.

På Det Europæiske Råds møde i Barcelona, den 15.-16. marts 2002, ønskede DER "indtrængende at opfordre til, at de reviderede retningslinier og ledsagende finansielle bestemmelser for trans-europæiske energinet (TEN) vedtages senest i december 2002..."

DER ønskede tillige "at tilslutte sig det for medlemsstaterne fastsatte mål om en grænseoverskridende overføringskapacitet på elområdet, der senest i 2005 svarer til mindst 10% af deres etablerede produktionskapacitet. Finansieringsbehovene skal hovedsagelig dækkes af de berørte virksomheder."

2. Formål og indhold

Kommissionen anfører, at formålet med den foreslåede revision er at tilrette TEN, således at ordningen bedre fremmer realiseringen af ét velfungerende konkurrencepræget indre el- og gasmarked og medvirker til at forbedre Fællesskabets energiforsyningsikkerhed.

Kommissionen anfører videre, at dens forslag til nye retningslinier vil ajourføre støtteordningen i lyset af den udvikling, der har fundet sted siden 1996. I hovedtræk indebærer forslaget, at:

- De støtteberettigede projekter defineres på en bredere måde end hidtil, idet projekter defineres tematisk i stedet for geografisk. Det vil ifølge Kommissionen bibringe støtteordningen den nødvendige fleksibilitet og medføre, at retningslinierne ikke behøver hyppige revisioner.
- Støtte- eller prioritetskriterierne ændres, således at gennemførelse af det indre marked gennem prioritering af "missing links", løsning af flaskehalsproblemer og integration i de nationale energinet af energiproduktion, baseret på vedvarende energikilder, fremhæves som særligt vigtige projekter.
- Forsyningsikkerhed, herunder forsyningen af de allermest perifere områder i EU, samt energiforbindelserne til 3. lande, får stærkere vægt. Disse hensyn kan desuden medvirke til at TEN-projekterne fremover bliver mere orienteret mod ansøgerlandene.

- For de projekter, som opnår betegnelsen "projekter af europæisk interesse" foreslås loftet for **anlægsstøtte** hævet fra 10 til 20%. Dette er dog ikke den del af retningslinierne for TEN energi, men vil indgå i den samtidige revision af den finansielle forordning for TEN, som vil blive behandlet i ECOFIN-regi.
- Kommissionens rapportering til Rådet og Europaparlamentet ændres fra hvert andet år til hvert fjerde år. Kommissionen vurderer, at det vil resultere i bedre rapporter, som i stedet for stort set at bestå af en opremsning af hvilke konkrete projekter, der har fået støtte, vil blive mere analyserende og vurderende.

Ændringerne må forventes at medføre at flere projekter vil kunne blive støt-
teberettigede, men vil formentlig også føre til at TEN støttemidlerne på
energiområdet vil blive koncentreret på færre store projekter og i højere
grad end hidtil vil blive allokert til anlægsprojekter. En afledt konsekvens
kan blive et stigende pres for forhøjelse af bevillingen, som hidtil har været
på 20-25 mio. euro årligt.

I henhold til Traktatens bestemmelser i artikel 155 om Transeuropæiske
Netværk, skal retningslinierne for TEN indeholde "mål og prioriteter for de
aktioner, som påtænkes gennemført" og der skal fastlægges projekter "af
fælles interesse". Kommissionens forslag overholder disse rammer, men går
et skridt videre. Projekter på listen med projekter "af fælles interesse" kan
underkastes endnu en prioritering ved at anvende de 7 og 5 såkaldte priori-
tetsakser, dvs. kerneområder på henholdsvis el- og naturgas-området. Disse
12 områder udgør tilsammen: "Prioriterede projekter af europæisk interes-
se". Det er inden for disse områder, at Kommissionen vil prioritere fremti-
dens støtte, og det er ifølge forslaget kun projekter, som kan relateres hertil,
der vil kunne opnå op til 20% investeringsstøtte.

I den meddelelse der ledsager Kommissionens forslag til nye retningslinjer
foreslår Kommissionen en fast kvantitativ målsætning for udviklingen af
eloverføringskapaciteten, nemlig at hvert enkelt medlemslands overførings-
kapacitet skal svare til 10% af den nationale produktionskapacitet.

3. Gældende dansk ret

Der findes ikke en dansk statsstøtteordning til udbygning af den overordne-
de infrastruktur på el- og naturgasområdet. Lov om elforsyning og lov om
naturgasforsyning regulerer infrastrukturen på hhv. el- og naturgasområdet.

4. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Fællesskabet er i henhold til Traktatens artikel 155 forpligtet til at opstille et sæt retningslinier for Transeuropæiske netværk på energiområdet omfattende mål og prioriteter.

I den meddelelse, der ledsager forslaget, påpeger Kommissionen, at spørgsmålet om tilvejebringelse af en passende energiinfrastruktur er et anliggende både for de europæiske el- og naturgasselskaber, medlemslandene og Fællesskabet. Den enkelte medlemsstat, og de energiselskaber, der opererer i medlemsstaten, er ansvarlig for energiinfrastrukturen, men på grund af det indre marked, og det gælder især for el, er energiforsyningen i det enkelte medlemsland ikke kun afhængig af den nationale infrastruktur, men også påvirket af infrastrukturen i andre lande.

Regeringen er enig med Kommissionen i, at energiinfrastrukturen ikke kun er et nationalt anliggende, men også kræver indsats på fællesskabsniveau. Regeringen anser støtteordningen Transeuropæiske Netværk for et blandt flere virkemidler til at fremme et velfungerende indre energimarked og sikre Europas energiforsyning. Regeringen finder endvidere, at forslaget ikke går videre end det er nødvendigt for at opnå de opstillede mål.

5. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Kommissionens forslag har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget medfører ikke statsfinansielle konsekvenser, men kan få positive økonomiske konsekvenser for netselskaberne på el- og naturgasområdet, idet nye retningslinier vil gøre det lettere for danske selskaber at søge om tilskud til vurdering, forberedelse og projektering af anlægsprojekter inden for energiinfrastrukturen.

Forslaget om nye retningslinier vil øge EU's energiforsyningsikkerhed og forbedre den europæiske energiinfrastruktur. Derved vil forslaget fremme et mere effektivt og konkurrencepræget europæisk marked for el og gas og derigennem kunne medvirke til lavere forbrugerpriser.

Beskyttelsesniveau

Forslaget vurderes at have en begrænset positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Europa og Danmark. Kommissionens forslag indebærer, at TEN som noget nyt vil kunne støtte projekter, som integrerer el produceret på basis af vedvarende energi i det overordnede net, og det vil alt andet lige medføre en reduktion af den europæiske energisektors CO₂-udledning. Det må

dog forventes at forslagens miljøforbedring, både nationalt og i Europa, bliver af begrænset omfang.

6. Høring

Forslaget har været sendt i ekstern høring til Elsam, Energi E2, Eltra, Elkraft system, DONG A/S og Dansk Energi.

Dansk Energi finder udviklingen af de europæiske transmissionsnet for både el og gas af helt afgørende betydning for udviklingen af et effektivt fungerende, konkurrencebaseret indre energimarked. Foreningen peger på, at det er vigtigt at være opmærksom på, at der ikke kun er behov for tilstrækkelig transmissionskapacitet mellem landene, som Kommissionen i sin meddelelse synes at fokusere meget ensidigt på. Tilstrækkelig transmissionskapacitet inden for landene er lige så vigtig, så flaskehalsene ikke blot flyttes fra grænserne til inden for de enkelte medlemsstater. Foreningen vurderer, at Kommissionens konkrete forslag "...er stort set fornuftige og afspejler aktiviteterne på andre policy-områder", men fremhæver bl.a. at "målet om, at udlandsforbindelserne (inden for elsektoren) skal have en mindste kapacitet på 10% af den installerede produktionskapacitet synes meget arbitrært og savner bagvedliggende argumentation."

Energi E2 anser de foreslåede ændringer i Kommissionens forslag for hensigtsmæssige og ønskelige. Særligt den øgede fokus på "missing links" og "bottlenecks" findes nødvendig for at først og fremmest naturgasmarkedet til at fungere uden de væsentlige transportforhindringer, som findes i dag.

Derudover er der både fra de to nævnte og fra de øvrige høringsparter en række specifikke bemærkninger til listen i bilagene med forslag til konkrete projekter.

7. Tidligere forelæggelse

Sagen blev den 1. marts 2002, forud for Det Europæiske Råds møde i Barcelona, forelagt Folketingets Europaudvalg med henblik på forhandlingsoplæg.

4. Forslag til Rådets og Europa-Parlamentets direktiv om fremme af anvendelsen af bio-brændsler til transport KOM(2001)547

Genoptryk

Resumé

Formålet med forslaget er at forbedre energiforsynings sikkerheden og nedbringe drivhusgasemissionerne. Forslaget stiller som forpligtende målsæt-

ning, at biobrændstoffernes andel skal udgøre mindst 2 pct., beregnet på grundlag af energiindhold, af al benzin og diesel, der sælges til transport i hvert medlemsland. Andelen skal stige med 0,75 pct. point årligt til 5,75 pct. i 2010. En del heraf skal opfyldes ved iblanding. I 2009 tilstræbes det at iblande mindst 1 pct. biobrændstof i den solgte mængde benzin og diesel til transport i hvert medlemsland. Andelen skal stige til 1,75 pct. i 2010.

1. Status

Kommissionen sendte den 17. december 2001 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 175 TEF (tidligere artikel 130 S) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF (tidligere artikel 189B).

I sin beslutning af 18. juni 1998⁴ opfordrede Europa-Parlamentet til en stigning i biobrændstoffers markedsandel til 2 pct. i løbet af fem år i form af en række foranstaltninger, som skulle omfatte afgiftsfritagelser og fastsættelse af en obligatorisk andel af biobrændstoffer for olieselskaberne.

Kommissionen udsendte i november 2000 en grønbog "På vej mod en europæisk strategi for forsyningssikkerhed", der indeholder et mål om, at 20 pct. af vejtransportens brændstofforbrug skal substitueres af alternative brændstoffer inden 2020 med det dobbelte formål at forbedre energiforsyningssikkerheden og nedbringe drivhusgasemissionerne.

Det Europæiske Råd drøftede i Göteborg i juni 2001 Kommissionens forslag til en fællesskabsstrategi for bæredygtig udvikling bestående af en række foranstaltninger, som blandt andet omfatter udvikling af biobrændstoffer. Det Europæiske Råd støttede, at Kommissionen fremlagde forslag herom med henblik på videre behandling i Rådet.

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet udtalelse om direktivforslaget. Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (industri/energi) den 6. – 7. juni 2002 med henblik på generel orientering.

2. Formål og indhold

Kommissionen anfører, at forslagens formål er at bidrage til at

1. Forbedre forsyningssikkerheden. Transportsektoren er stort set 100 pct. afhængig af olie, som er den energikilde, der ifølge Kommissionen giver størst anledning til bekymring ud fra et forsyningssikkerhedsmæssigt synspunkt.

⁴

2. Reducere CO₂-emissionerne. CO₂-emissioner fra transport forventes at stige på trods af de målsætninger, man har vedtaget for at nedsætte dem. Det gør det ifølge Kommissionen meget vanskeligt for EU at opfylde forpligtelserne om reduktion af drivhusgasudslip i henhold til Kyoto-protokollen. Desuden betragter Kommissionen Kyoto-forpligtelserne som et første skridt.
3. Forbedre landdistrikternes økonomi. Produktionen af råmaterialer til biobrændstoffer kan bidrage til at skabe nye indkomstkilder og opretholde beskæftigelsen i landdistrikter. Det vil ifølge Kommissionen passe godt med udvidelsen af EU.

Forslaget indebærer i hovedtræk

1. Senest 31. december 2005 udgør biobrændstoffernes andel mindst 2 pct., beregnet på grundlag af energiindhold, af al benzin og diesel, der sælges til transport i hvert medlemsland. Andelen stiger med 0,75 pct. point årligt til 5,75 pct. i 2010.
2. Det tilstræbes, at en del heraf opfyldes ved iblanding. I 2009 tilstræbes det at iblande mindst 1 pct. biobrændstof i den solgte mængde benzin og diesel til transport i hvert medlemsland. Andelen stiger til 1,75 pct. i 2010.
3. Medlemslandene udfører løbende kontrol og indrapportering til Kommissionen. Senest den 31. december 2006 forlægger Kommissionen en rapport om udviklingen for Europa-Parlamentet og Rådet. På grundlag af denne rapport foreslår Kommissionen i givet fald en tilpasning af de i punkt 1-2 anførte målsætninger.

Kommissionen ser direktivforslaget som et første led i opfyldelsen af sin målsætning fra grønbogen om forsyningssikkerhed om, at 20 pct. af vejtransportens brændstofforbrug skal substitueres af alternative brændstoffer inden 2020. Kommissionen skitserer et såkaldt optimistisk udviklingsscenarie, hvor målsætningen nås ved, at en aktiv politik understøtter brugen af naturgas og brint på længere sigt som supplement til biobrændstoffer. Kommissionen vurderer, at på kort og mellemlangt sigt er biobrændstoffer det eneste alternativ til oliebasebrændstoffer i transporten.

Kommissionen fremsætter samtidigt et "Forslag til Rådets Direktiv om ændring af direktiv 92/81/EØF for så vidt angår muligheden for at anvende en reduceret punktafgiftssats på biobrændstoffer og på visse mineralolier, der indeholder biobrændstoffer". Dette direktivforslag indeholder mulighed for at fritage biobrændstoffer for op til 50 pct. af et medlemslands normale punktafgift for tilsvarende motorbrændstoffer. Der henvises til Skatteministeriets grundnotat herom.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at i henhold til EF-traktaten har Fællesskabet til opgave at sørge for en bæredygtig udvikling af økonomien i Fællesskabet gennem integration af miljøpolitikken i andre af Fællesskabets politikker. Kommissionen vurderer, at udviklingen af vedvarende energikilder, herunder til transport, er en af de vigtigste udfordringer ved gennemførelsen af EU's strategi for bæredygtig udvikling, som Kommissionen fremlagde på Det Europæiske Råds møde i Göteborg i juni 2001.

På grundlag af Kommissionens intention om at gøre det til et fælles mål at øge anvendelsen af biobrændstoffer til vejtransport i alle medlemslande, anfører Kommissionen, at det er nødvendigt at etablere et fælles juridisk bindende instrument med henblik på at sikre, at den økonomiske byrde bæres solidarisk af medlemslandene.

Kommissionen vurderer, at en øget anvendelse af biobrændstoffer til transport er en af de måder, hvorpå EU kan påvirke det globale marked for brændstof til transport og dermed energiforsyningssikkerheden på mellem- og lang sigt. Kommissionen vurderer, at det er tvivlsomt, om biobrændstoffer nogensinde vil komme til at udgøre en væsentlig andel af det samlede brændstofforbrug i EU, hvis der ikke træffes koordinerede beslutninger på dette område.

Kommissionen anfører, at den måde, hvorpå biobrændstoffers andel øges på de nationale markeder, så vidt muligt bør overlades til medlemslandene, men at det vil være vanskeligt at øge andelen ud over et vist niveau (4-5 pct.), med mindre der iværksættes foranstaltninger til iblanding i fossilt brændstof.

Regeringen er enig med Kommissionen i, at de angivne målsætninger i direktivforslaget kun vil kunne opnås gennem en fælles regulering, og at forslaget i forhold til målsætningerne ikke går videre end nødvendigt.

4. Gældende dansk ret

Området reguleres af bekendtgørelse nr. 77 af 15. januar 2001 udstedt med hjemmel i lov om kemiske stoffer og produkter.

5. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Det skønnes, at forslaget vil kunne implementeres i Danmark ved særskilt bekendtgørelse. Den tilladte kvalitet af benzin og diesel, som anvendes i motorkøretøjer, reguleres af bekendtgørelse nr. 77 af 15. januar 2001 udstedt med hjemmel i lov om kemiske stoffer og produkter og som implementerer EU-direktiv 98/70/EF af 13. oktober 1998 og direktiv 2000/71/EF, begge vedrørende kvaliteten af motorbrænd-

stoffer. Det er i første omgang ikke nødvendigt at ændre bekendtgørelsen som følge af selve direktivforslaget.

Kommissionen vil undersøge, om eksisterende direktiv 98/70/EF skal ændres, så der stilles krav om tvungen iblanding. I så fald skal den eksisterende danske bekendtgørelse nr. 77 ændres tilsvarende.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslaget har administrative konsekvenser for staten i form af kontrol- og indberetningsprocedurer, som indebærer et vist personaleforbrug. Amter og kommuner vil ikke blive direkte påvirket. Hertil kommer eventuelle forøgede offentlige udgifter til at sikre overholdelse af Vandmiljøplan II og Pesticidhandlingsplan II, i det omfang råvarerne til biobrændstofferne produceres på braklagt jord, som giver anledning til øget udvaskning af nitrater og pesticider.

Producenterne af biobrændstofferne vil få en mærkbar tilvækst i aktiviteten på bekostning af producenterne af benzin og diesel. Landbruget vil også få en tilvækst i aktiviteten, i det omfang råvarerne til biobrændstofferne kan produceres på braklagt jord efter de gældende ordninger om tvungen udtagning.

Olieselskaberne vil få en begrænset forøgelse af omkostningerne ved at håndtere biobrændstofferne og kontrollere deres andel.

Forslaget har økonomiske konsekvenser i form af forhøjede priser på transportbrændstoffer, der skal betales af forbrugerne. Hvis det samtidigt fremsatte forslag om ændring af direktivet 92/81/EØF vedtages, åbnes der mulighed for, at ekstraomkostningerne helt eller delvist afholdes af staten via afgiftslempelser på biobrændstofferne. For nærmere oplysninger herom henvises til rammenotat fra Skatteministeriet vedrørende dette direktivforslag.

Beskyttelsesniveau: Forslaget vurderes at have en positiv indvirkning i form af formindsket CO₂-udslip i Danmark og EU i forhold til en situation uden brug af biomasse. I det omfang braklagt jord inddrages i produktionen, vil der dog ske øget udvaskning af nitrater og pesticider samt en forringelse af biodiversitet og andre naturværdier.

6. Høring

Energistyrelsen og Skatteministeriet sendte i perioden fra den 2. januar til den 18. januar 2002 de to direktivforslag "Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fremme af anvendelsen af biobrændstoffer til transport" samt "Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 92/81/EØF for så vidt angår muligheden for at anvende en reduceret punktafgiftssats på

biobrændstoffer og på visse mineralolier, der indeholder biobrændstoffer" til høring hos 73 interessenter. Der indkom 31 høringssvar, hvoraf 26 indeholdt kommentarer.

Nedenfor gives alene et kort resume af høringssvarene vedrørende det første direktivforslag, mens et resume af høringssvarene vedrørende det andet direktivforslag findes i Skatteministeriets grundnotat herom.

Generelt

Energitilsynet, Forenede Danske Motorejere, Forskningscenter RISØ, Landbrugsrådet (herunder Landboforeningerne og Dansk Familielandbrug) og Rådet for Agroindustri støtter forslaget generelt og uden nævneværdige forbehold.

Anvendelsesområde

Organisationen for Vedvarende Energi mener, at målsætningen skal udvides til at gælde al vedvarende energi i transportsektoren.

Virkemidler

Rådet for Agroindustri gør opmærksom på, at rene planteolier kan anvendes direkte i ombyggede dieselmotorer.

Ifølge International Transport Danmark og Dansk Transport og Logistik kan det være fornuftigt at etablere et fælles europæisk innovationspres med hen syn til anvendelse af biobrændstof.

Emmelev A/S opfordrer til, at Danmark ikke venter til 2005 med at indføre de nødvendige incitament.

Oliebranchens Fællesrepræsentation mener, at direktivet ikke må forpligte branchen eller enkelte selskaber til at tilvejebringe produkter af tilstrækkelig kvalitet i bestemte mængder, da der ikke er garanti for, at de vil være til rådighed. Det bør fastlægges på hvilket trin i produktionen, bioprodukterne skal tilsættes. Krav om minimums iblanding i fossil brændstof bør overlades til medlemslandene.

Oliebranchens Fællesrepræsentation vurderer, at direktivforslagets krav i mange tilfælde lettest og billigst vil kunne opfyldes ved at anvende ETBE som oktantalsfremmende komponent i benzinproduktionen. Danmark har fraskrevet sig denne mulighed, fordi den danske udfasning af MTBE også gælder ETBE. Oliebranchens Fællesrepræsentation mener derfor, at den danske forpligtelse til at opfylde målene for anvendelsen af biobrændstof bør forsinkes med måske et par år i forhold til resten af EU for at stille Danmark lige.

Organisationen for Vedvarende Energi mener, at biobrændstofandelen helst bør opnås ved brug af rene biobrændstoffer, så der bør ikke være krav om tvungen iblanding. Rene planteolier kræver mindre energiforbrug ved fremstillingen end biodiesel og kan produceres lokalt ved simple processer.

Målsætning om forsyningssikkerhed

International Transport Danmark konstaterer, at der ikke er vedtaget nogen EU-målsætning om brug af 20 pct. alternative brændstoffer i transporten inden 2020.

Dansk Transport og Logistik vurderer, at forslaget kan medvirke til øget forsyningssikkerhed. Oliebranchens Fællesrepræsentation mener, at virkningen på forsyningssikkerheden er tvivlsom.

Virkninger på drivhusgasemissioner

Oliebranchens Fællesrepræsentation og International Transport Danmark vurderer, at nettovirkningen på CO₂-emissionerne ved brug af biobrændstoffer kan blive væsentligt begrænset, når der tages højde for energiforbruget til fremskaffelse af biobrændstofferne. Hertil lægger International Transport Danmark et forøget udslip af den meget kraftige drivhusgas, lattergas, ved brug af kvælstofholdig gødning i rapsdyrkingen. Forskningscenter RISØ mener, at brug af biobrændstoffer vil bidrage positivt til en nedbringelse af CO₂-emissionerne i en periode på 20-30 år, indtil andre løsninger inden for transportteknologien er udviklet.

Virkninger på andre emissioner fra energi

International Transport Danmark og Dansk Transport og Logistik mener, at virkningen på anden luftforurening er marginal.

Naturmæssige konsekvenser

Danmarks Naturfredningsforening mener, at forslaget kun kan gennemføres ved at inddrage de meget store brakarealer. Det vil betyde udbredt brug af gødning og sprøjtemidler herpå og dermed modvirke Pesticid- og Vandmiljøplanerne, og det er i modstrid med Wilhelmudvalgets anbefalinger om naturgenopretning. Organisationen for Vedvarende Energi kan kun støtte forslaget, hvis det ikke medfører øget forurening fra landbruget.

Forenelighed med andre tekniske krav

Oliebranchens Fællesrepræsentation, International Transport Danmark og Dansk Transport og Logistik anfører, at det må sikres, at brug af biobrændstoffer ikke kolliderer med andre normer og tilladelser. Forskningscenter RISØ mener, at biobrændstoffer umiddelbart kan tilsættes benzin til eksisterende motorer, så der ikke er behov for ændret motorteknologi

og ny infrastruktur. Emmelev A/S konstaterer, at biodiesel umiddelbart kan anvendes i den eksisterende vognpark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Danmarks TransportForskning, International Transport Danmark, Oliebranchens Fællesrepræsentation og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd finder, at omkostningerne ved at gennemføre forslaget er for høje. Oliebranchens Fællesrepræsentation og Danmarks TransportForskning bemærker, at skabelse af arbejdspladser i landdistrikterne også er udtryk for omkostninger til brug af arbejdskraft. International Transport Danmark, Dansk Transport og Logistik, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd vurderer, at der ofte vil kunne opnås større reduktion af drivhusgasemissioner for pengene ved at anvende biomassen direkte til opvarmning og kraftvarme.

Emmelev A/S har beregnet, at den samfundsøkonomiske omkostning ved at anvende biodiesel er godt 60 kr. per tons fortrængt CO₂, når det udvindes af raps dyrket på braklagte arealer. Prisen er faldet markant i de seneste år, fordi biodiesel nu kan produceres i industriel storskala. Emmelev A/S vurderer, at Danmark har braklagt jord nok til selv at dække sit eget behov for biobrændstoffer ved at dyrke biomassen herpå, men at Blair House aftalen kan sætte en begrænsning.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Dansk Transport og Logistik mener, at der er vigtigt, at reguleringen sker på fælleskabsniveau for at sikre, at danske transportørers konkurrenceevne ikke påvirkes negativt. International Transport Danmark finder det afgørende, at brugernes konkurrenceevne på ingen måde påvirkes negativt.

Oliebranchens Fællesrepræsentation gør opmærksom på, at et stort og stigende europæisk marked for landbrugsmæssig energiproduktion vil blive meget attraktivt for producenter i andre verdensdele. Emmelev A/S mener, at dyrkning af biobrændstoffer på braklagt jord kan vise sig at rumme en væsentlig økonomisk gevinst for dansk landbrug.

Forskningscenter RISØ gør opmærksom på, at dansk forskning er langt med at udvikle teknikker til udvinding af bioethanol fra blandt andet halm, og at en gennemførelse af forslaget kan gavne danske erhvervsinteresser.

Arbejds miljø

Specialarbejderforbundet i Danmark mener, at direktivforslaget mangler et meget vigtigt punkt, vurdering af arbejdsmiljøet, og anmoder om, at Danmark meddeler Kommissionen, at en sådan vurdering skal indgå.

Alternativer

Danmarks Naturfredningsforening og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd mener, at det er mere omkostningseffektivt at satse på forøget brændstofeffektivitet.

DONG A/S bemærker, at samdrift med naturgas, som det praktiseres i Sverige, kan øge anvendelsen af biogas.

Dansk Energi finder det teknisk, økonomisk og miljømæssigt forkert at se bort fra elbilen som et af de alternative køretøjer, der kan markedsføres bredt, idet batteri-teknologien i disse år gennemgår en voldsom udvikling med hensyn til forøget kapacitet og faldende priser. Opladning om natten udnytter produktionskapaciteten på en økonomisk og miljøvenlig måde.

7. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg modtog den 16. januar 2002 grundnotat om forslaget.

5. Energicharteret

1. Baggrund og indhold

Rådssekretariatets rapportering om arbejdet i Energicharter er et næsten fast punkt på energirådsmøderne. Rapporteringen vil formentlig være koncentreret om status for forhandlingerne af en transitprotokol for energi. Disse forhandlinger har stået på i mere end 2 år. En transitprotokol vil etablere et internationalt regelværk for transport af olie og naturgas gennem tredjelande. Formanden for charterkonferencen (energicharterets øverste myndighed), tidligere viceformand for Kommissionen Henning Christophersen, forventes at søge forhandlingerne afsluttet på charterkonferencen den 20. juni 2002. Der udestår kun få reelle problemer, men det er uvist om den russiske delegation af indenrigspolitiske grunde vil være rede til at afslutte forhandlingerne i juni i år.

Den manglende russiske ratifikation af Energicharteret kan muligvis også blive berørt i rapporten.

6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning om et flerårigt program for tiltag på energiområdet: Programmet "Intelligent energi i Europa" (2003-2006) KOM(2002) 162.

Nyt notat

Resumé

Forslaget har til formål at tilvejebringe det lovgivnings- og budgetmæssige grundlag for et nyt EU-støtteprogram på energiområdet til afløsning af det nuværende energirammeprogram med tilhørende særprogrammer. Programmet skal bidrage til Fællesskabets overordnede energistrategi vedrørende forsyningssikkerhed og bæredygtig udvikling med særlig fokus på energieffektivitet og vedvarende energi. Forslaget sigter på en mere målrettet indsats mod færre men mere sammenhængende aktiviteter. Det foreslås, at aktiviteterne under de nuværende "SAVE" og "ALTENER" programmer videreføres. Det tidligere SYNERGY program omdefineres til "COOPENER", som vil fokusere på fremme af energieffektivitet og vedvarende energi i tredjelande, herunder især i udviklingslandene. Endelig tilføjes en ny dimension vedrørende energiaspekter i transportsektoren, som benævnes "STEER". Kommissionen foreslår en samlet budgetramme for perioden 2003-2006 på 215 mio. EUR (ca. 1,6 mia. DKK).

1. Status

Europa-Kommissionen har den 12. april 2002 fremsendt ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i traktatens artikel 175, stk. 1 og skal vedtages med kvalificeret flertal af Rådet efter proceduren i traktatens artikel 251 om fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet.

Baggrunden for forslaget er, at det nuværende energirammeprogram med tilhørende særprogrammer om energieffektivitet (SAVE), vedvarende energi (ALTENER), internationalt energisamarbejde (SYNERGY), analyser, prognoser mv. (ETAP), sikkerhed vedrørende kernekraft (SURE) samt ren og effektiv udnyttelse af faste brændsler (CARNOT) udløber den 31. december 2002.

Med forslaget til det nye energiprogram "Intelligent energi i Europa" lægger Kommissionen op til at målrette programmet mod færre men mere sammenhængende aktiviteter. Det foreslås, at aktiviteterne under de nuværende "SAVE" og "ALTENER" programmer videreføres. Det tidligere SYNERGY program omdefineres til "COOPENER", som vil fokusere på fremme af energieffektivitet og vedvarende energi i tredjelande, herunder især i udviklingslandene. Endelig tilføjes en ny dimension vedrørende energiaspekter i transportsektoren, som benævnes "STEER".

Kommissionen foreslår en samlet budgetramme for perioden 2003-2006 på 215 mio. EUR (ca. 1,6 mia. DKK).

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet sin udtalelse. Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (industri/energi) den 6. - 7. juni 2002 med henblik på Kommissionens præsentation.

2. Formål og indhold

Forslaget har til formål at tilvejebringe det lovgivnings- og budgetmæssige grundlag for et nyt EU-støtteprogram på energiområdet med titlen "Intelligent energi i Europa". Programmet skal bidrage til Fællesskabets overordnede energistrategi vedrørende forsyningsikkerhed og bæredygtig udvikling med særlig fokus på energieffektivitet og vedvarende energi.

Kommissionen angiver, at de generelle målsætninger for programmet er fremme af forsyningsikkerhed, konkurrenceevne og miljøbeskyttelse. Som specifikke målsætninger for programmet anføres, at det skal (1) bidrage til udvikling og gennemførelse af en mellem- og langsigtet energipolitik, (2) bidrage til at udvikle instrumenter til opfølgning, overvågning og evaluering af initiativer besluttet af Fællesskabet eller af individuelle medlemslande og (3) medvirke til at sikre reel adfærdsændring hos de væsentligste aktører, industrien og almindelige borgere, så der i højere grad sikres intelligent energiproduktion og forbrug. Herudover skal programmet ifølge Kommissionen også bidrage til en række specifikke Fællesskabsmålsætninger på energiområdet vedrørende reduktion af energiforbrug samt øget udbredelse af vedvarende energi og kraftvarme.

Kommissionen anfører endvidere, at der som led i Fællesskabets overordnede energistrategi allerede er taget lovgivningsmæssige initiativer til fremme af elektricitet fra vedvarende energi, biobrændsler og bygningers energieffektivitet. Det nye støtteprogram er et komplementerende initiativ, der understøtter de lovgivningsmæssige initiativer.

Indholdsmæssigt lægger det nye program op til at styrke og udvide de eksisterende programmets aktiviteter vedrørende især energieffektivitet og vedvarende energi og integrere dem i et sammenhængende støtteprogram på energiområdet. Modsat det nuværende energirammeprogram, der omfatter en række relativt forskellige aktiviteter på energiområdet, er det hensigten med det nye program at skabe et fuldt integreret program for ikke-teknologiske aktiviteter, der både hvad angår målsætninger og procedurer fremstår som en helhed.

Programmet er opdelt i fire specifikke indsatsområder:

- a) "SAVE", der dækker aktiviteter til forbedring af energieffektiviteten særligt i bygninger og i industrien, herunder forberedelse og opfølgning på lovinitiativer.
- b) "ALTENER", der omhandler fremme af vedvarende energi i såvel central som decentral energiproduktion og integration af vedvarende energi i bymiljøer, herunder forberedelse og opfølgning på lovinitiativer.

- c) "STEER", der har til formål at støtte initiativer vedrørende energiaspekter i transportsektoren, diversifikation af brændsler og fremme af vedvarende energi og energieffektivitet i transportsektoren, herunder forberedelse og opfølgning på lovinitiativer.
- d) "COOPENER", der har til formål at støtte initiativer til fremme af vedvarende energi og energieffektivitet i udviklingslandene.

Gennemførelsen af programmet vil ske via et arbejdsprogram, der fastlægger prioriteringer, gennemførelsesbestemmelser, udvælgelseskriterier, vejledende tidsplaner, samordning med andre fællesskabspolitikker og med medlemslandenes tiltag samt om nødvendigt praktiske foranstaltninger, der kan tilskynde fjerntliggende regioner og randområder samt små og mellemstore virksomheder til at deltage i programmet. Arbejdsprogrammet skal udarbejdes af Kommissionen i samråd med den komité, der nedsættes i tilknytning til programmet senest seks måneder efter vedtagelsen af beslutningen.

Som udgangspunkt kan fællesskabsstøtten ikke overstige 50% af et projekts samlede omkostninger. Til visse aktioner som fx undersøgelser, der har til formål at forberede, supplere, iværksætte eller evaluere virkningen af Fællesskabets strategi på energiområdet kan støtten dog dække samtlige omkostninger. Tilsvarende gælder for foranstaltninger, som Kommissionen foreslår for at fremme udveksling af erfaring og know-how. Fællesskabet afholder alle omkostninger i forbindelse med aktioner og foranstaltninger, der udelukkende gennemføres på Kommissionens initiativ.

Der foreslås en samlet budgetramme på 215 mio. EUR for perioden 2003-2006 fordelt med 75 mio. EUR til "SAVE", 86 mio. EUR til "ALTENER", 35 mio. EUR til "STEER" og 19 mio. EUR til "COOPENER". Der er tale om en indikativ budgetfordeling mellem de første tre områder. For så vidt angår COOPENER, er det et øremærket beløb med separat budgetlinie.

Programmet er åbent for deltagelse fra de central- og østeuropæiske lande og fra Cypern, Malta og Tyrkiet på nærmere fastlagte vilkår. Programmet er ligeledes åbent for deltagelse fra EFTA/EØS-landene på vilkår, som aftales nærmere med disse lande.

I begrundelsen for programmet angiver Kommissionen, at det overvejes eventuelt at uddelegere nogle af de administrative opgaver i forbindelse forvaltningen af programmet til et forvaltningsorgan (agentur) under Kommissionens kontrol. Det anslås, at forvaltningsorganet vil få en samlet medarbejderstab på 35 personer, som delvist vil blive modsvaret af en reduktion i Kommissionens nuværende personale.

3. Gældende dansk ret

Der er ingen gældende dansk ret på området.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at det foreslåede støtteprogram vil skabe ekstra nytte-værdi i forhold til, hvad medlemslandene hver for sig iværksætter med henblik på at fremme energiforsyningsikkerhed, konkurrenceevne og EU's strategi for bæredygtig udvikling. Det anføres endvidere, at forslaget vil blive det primære EU-instrument til at støtte energiområdet, når der ses bort fra egentlig teknologistøtte. Kommissionen påpeger, at forslaget falder under et område, hvor der er delt kompetence mellem Fællesskabet og medlemslandene. De planlagte tiltag kan imidlertid ikke realiseres alene af medlemslandene, fordi de forudsætter et nært samarbejde på europæisk plan mellem de forskellige aktører. Kommissionen konkluderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincipperne i traktatens artikel 5, og at forslaget ikke går udover det, der er nødvendigt for at opfylde målsætningerne. Regeringen er enig i denne vurdering.

5. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget vil være forbundet med statsfinansielle konsekvenser via Danmarks bidrag til EU-budgettet. For Danmarks vedkommende er det samlede bidrag ca. 2,1%, hvilket svarer til omkring 4,5 mio. EUR eller knap 35 mio. kr. for dette program.

Forslaget vil få begrænsede administrative konsekvenser for staten i form af deltagelse i programmets forvaltningskomité samt informationsformidling i forhold til danske aktører med interesse for programmet. Amter og kommuner vil ikke blive påvirket administrativt, med mindre de af egen drift vælger at deltage aktivt i konkrete projekter under programmet.

Forslaget kan få positive økonomiske konsekvenser for danske virksomheder og andre organisationer, der deltager i støtteprogrammet. I det omfang programmet kan fremme omkostningseffektive løsninger vedrørende energibesparelser og vedvarende energi kan programmet medvirke til at reducere forbrugernes energiomkostninger.

Beskyttelsesniveau

Forslaget vurderes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Europa og i Danmark. Programmet vil især støtte projekter til fremme af energieffektivitet og vedvarende energi, hvilket alt andet lige vil bidrage til en reduktion i den europæiske energisektors CO₂-udledning og øvrige miljøbelastning.

6. Høring

Forslaget blev sendt i høring i en bred kreds af interessenter den 23. maj 2002.

7. Tidligere forelæggelser i Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

7. Opfølgning på Kommissionens Grønbog "På vej mod en europæisk strategi for forsyningssikkerhed" KOM (2000) 769, endelig udgave

Revideret notat

Resumé

Grønbogen har siden offentliggørelsen i november 2000 været genstand for en omfattende høring. Kommissionen har tilkendegivet, at den ikke vil udarbejde en egentlig hvidbog som opfølgning på høringen, sådan som det ellers er almindeligt efter en hørings- og debatfase af en grøn bog. Kommissionen stiler efter at kunne fremlægge en skriftlig rapport om opfølgningen på høringen om grøn bogen til DER i Sevilla, som afholdes efter rådsmødet (energi) den 7. juni.

På rådsmødet den 7. juni vil Kommissionen orientere om høringen af grøn bogen og om opfølgningen på denne.

1. Baggrund og status

Kommissionen fremlagde i slutningen af år 2000 grøn bogen: "På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningssikkerhed" (KOM (200) 79). Kommissionen tilkendegav i den forbindelse, at den ønskede en høring i medlemsstaterne, som strakte sig over hele 2001. Høringsfasen er først afsluttet ultimo februar/primò marts i år, og Kommissionen ønsker nu at informere om resultatet af høringen og om de initiativer, den vil tage på baggrund heraf. Kommissionen har tilkendegivet, at den ikke vil udarbejde en egentlig hvidbog, sådan som det ellers er almindeligt efter en hørings- og debatfase af en grøn bog. Kommissionen stiler efter at kunne fremlægge en skriftlig rapport til DER i Sevilla, som afholdes efter rådsmødet (energi) den 7. juni.

Det spanske formandskab har henstillet til Kommissionen, at den skriftlige rapport forinden forelægges på rådsmødet (industri/energi) den 6. – 7. juni 2002, og sagen figurerer således formelt på dagsordenen for rådsmødet med henblik på Kommissionens frokost-orientering om opfølgningen på høringen om grønningen. Det foreligger ikke oplyst, hvilke initiativer Kommissionen vil fremkomme med.

2. Nærhed og proportionalitet

Grønningen påpeger, at situationen i dag er karakteriseret af, at medlemslandene har forskellige løsninger på fælles problemer, både når det drejer sig om at bekæmpe klimaændringer og etablering af et indre energimarked. Kommissionen mener, at dannelse af det indre marked for hhv. el og naturgas og forpligtigelserne til at reducere udslippet af drivhusgasser nødvendigvis tåler på fællesskabsniveau. Kommissionen fremhæver endvidere, at prognoserne over energiforbrugets udvikling viser, at de hidtidige energipolitiske foranstaltninger er klart utilstrækkelige. Fra dansk side er man enig i disse betragtninger.

3. Formål og indhold

”På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningsikkerhed” sætter hele energipolitikken til debat og understreger EU’s strukturelle sårbarhed på energiforsyningsområdet på grund af den voksende afhængighed af importeret energi. Sårbarheden skyldes også oliens centrale rolle for prisdannelsen på energiområdet og de fejlslagne forsøg på at begrænse forbruget med politiske midler. Formålet med Grønningen er ikke at øge EU’s selvforsyning på energiområdet eller at nedbringe afhængigheden mest muligt, men at mindske de risici, der er forbundet med afhængigheden. EU’s muligheder for at påvirke udbuddet er begrænset. Analyserne viser, at hvis ikke der gribes ind vil EU’s efterspørgsel efter energi stige; de initiativer, der er truffet for at fremme brugen af vedvarende energikilder, vil kun have begrænset effekt på forsyningsiden. Derfor er der de bedste påvirkningsmuligheder på efterspørgselssiden.

4. Høring

Grønningen har været udsendt i høring i Danmark til 57 interessenter. Der indkom 13 høringssvar. De afgivne høringssvar er generelt positive overfor grønningen og hilser den tværgående analyse af energiområdet velkommen.

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Enerkipolitiske Udvalg afholdt den 14. januar 2002 en høring om grønningen.

5. Gældende dansk ret

Grønningen er ikke en retsakt.

6. Konsekvenser for Danmark

Grønbogen har ingen lovgivningsmæssige, administrative eller samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark

7. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grønbogen om energiforsyningsikkerhed har flere gange været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering, senest i forbindelse med Rådsmødet (energi) den 4. december 2001, jf. aktuelt samlenotat af 22. november 2001 som blev fremsendt til udvalget den 13. december 2001.